

บทที่ 4

การเขียนบรรยาย

การบรรยาย (Narration) หมายถึง การเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันซึ่งอาจมีสิ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหลายอย่าง เช่น สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อม บุคคลต่าง ๆ รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์นั้น ๆ การบรรยายมักจะเริ่มต้นด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร ในย่อหน้าแรก ส่วนเหตุการณ์ต่างๆ จะเรียงไปตามลำดับของสิ่งที่เกิดขึ้น เนื้อหาที่นำมาบรรยายอาจเป็นเรื่องจริง เรื่องเล่าจากประสบการณ์ นิทาน ประวัติบุคคลและสถานที่ เรื่องสมมุติ และเรื่องความรู้ต่างๆ ที่ได้อ่านผ่านพบมา ผู้บรรยายต้องเรียบเรียงเรื่องเหล่านี้ด้วยถ้อยคำสละสลวย กระชับ กะทัดรัด น่าอ่านและน่าสนใจ

1. แหล่งความรู้ในการบรรยาย

ทุกสิ่งทุกอย่างที่คนเราเรียนรู้ย่อมผ่านมาจากความรู้สึกร่วมสัมผัส ซึ่งในประสบการณ์ชีวิตย่อมได้รับทางการเห็น การสัมผัส การได้กลิ่น และการได้ยิน ส่วนใหญ่แล้วประสบการณ์ชีวิตจะได้อ่าน การสนทนากับบุคคลอื่น และในโลกปัจจุบันนี้ จะได้อ่าน การชมโทรทัศน์ ฟังวิทยุและดูวิดีโอหรือภาพยนตร์ กล่าวได้ว่าแหล่งความรู้ในการบรรยายจะได้อ่านสิ่งที่กล่าวแล้วนี้ ฉะนั้นเมื่อเราจะบรรยาย เราจึงนำความรู้เหล่านั้นมาเขียน เช่น เมื่อเราชมโทรทัศน์ แล้วเราเกิดความประทับใจ เราก็นำเรื่องที่เรารู้จากโทรทัศน์มาเล่าให้คนอื่นฟังหรือเขียนบรรยายให้ผู้อื่นอ่านตามที่เรต้องการ ด้วยเหตุนี้ การบรรยายจะยาวหรือสั้นก็ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและโอกาส สิ่งสำคัญที่สุดก็คือต้องทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านติดตามเรื่องได้ตามลำดับไม่สับสน มองเห็นภาพที่เกิดขึ้นจากการบรรยายนั้นต่อเนื่องกลมกลืนกันไปจนจบเรื่อง ด้วยการใช้ถ้อยคำภาษาที่สื่อความหมายชัดเจนแจ่มแจ้ง สละสลวย น่าอ่าน เช่น การเขียนบรรยาย เล่าเรื่องในนิทานอีสป เรื่องกบเลื้อยกนาย ดังนี้

ยังมีกบฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในบึงใหญ่ อยู่มากบฝูงนั้นอยากจะหานายไว้คุ้มครองป้องกันตัว จึงไปร้องทุกข์แก่เทวดา ขอให้หานายส่งมาให้ ฝ่ายข้างเทวดา เมื่อเล็งเห็นความโง่เขลาของกบ ก็ทิ้งขอนไม้ใหญ่ลงไปในบึง เสียงดังสะท้านและน้ำกระเพื่อมเป็นระลอก ทำให้พวกกบตื่นตกใจเป็นอลหม่าน เมื่อเสียงสงบลงแล้ว มีกบกล้าตัวหนึ่งว่ายน้ำเข้าไปมองดู เห็นขอนไม้ลอยน้ำอยู่ก็ดีใจ กลับออกมาบอกเพื่อนว่า เทวดาส่งนายลงมาให้แล้ว กบเหล่านั้นในชั้นแรกก็ยังไม่กล้าจะเข้าไปใกล้ก็เลยขอนไม้

ครั้นภายหลังก็เงินเข้าทุกที ๆ จนพากันขึ้นไปเป็นป้าอาศัยเกาะนั่งนอนบนขอนไม้
ได้ความสุขสบาย อยู่มามีขามิาน กบฝูงนั้นเกิดความเบื่อหน่าย เห็นว่าขอนไม้
ได้แต่ลอยน้ำอยู่เฉย ๆ ไม่สามารถที่จะแผ่อำนาจในการคุ้มครองตนได้อย่างไร
จึงพากันไปร้องแก่เทวดาขอเปลี่ยนนายให้แก่ตนใหม่ ให้มีฤทธิ์เดชให้มาก ฝ่าย
เทวดาจัดใจขึ้นมาจึงปล่อยนกกกระสาลงมาให้เป็นนาย นกกกระสาก็จับกบกินเสีย
ทุกวัน ๆ จนหมดกบฝูงนั้น

นิทานอีสป – มหาอำมาตย์โท พระขามธรรมาธิบดี

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบรรยายถึงเหตุการณ์ที่กบฝูงหนึ่งอาศัยในบึงใหญ่ ต่อมาได้ไป
ร้องทุกข์เทวดาขอเจ้านายคุ้มครอง เทวดาส่งขอนไม้มาให้ กบเบื่อหน่ายขอนไม้ จึงร้องขอนาย
ใหม่ต่อเทวดา เทวดาส่งนกกกระสาลงมาให้และจับกบกินจนหมด เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
ต่อเนื่องกันไป

2. การฝึกความรู้สึกสัมผัส

ประสบการณ์ส่วนบุคคลเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการเขียนทั้งบันเทิงคดีและสารคดี
แต่ความมีวินัยของตนเองในการเขียนก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ไม่เพียงแต่การฝึกฝน
การเขียนในสิ่งที่ประทับใจและเลือกเนื้อหาเขียนเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงข้อเขียนที่มี
คุณภาพด้วย ความรู้สึกสัมผัสจะช่วยฝึกฝนให้ผู้เขียนบรรยายรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ได้ประสบพบเห็น
หรือที่แวดล้อมผู้เขียนอยู่และจัดระเบียบเรียบเรียงสิ่งที่พบเห็นนั้นถ่ายทอดเป็นตัวอักษร
ที่มีความคมคาย กะทัดรัดและน่าสนใจ สิ่งเหล่านี้ ผู้เขียนจะต้องฝึกฝน จึงจะเป็นผู้มีความ
สามารถในการเขียนบรรยายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเลือกเนื้อหาที่นำมาเขียน

บางทีผู้เขียนอาจคิดว่าสิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดหรือสามารถเขียนได้ดีที่สุดก็คือ
เขียนเรื่องที่เคยเกิดขึ้นกับตนเอง แม้ผู้เขียนอาจไม่เคยผ่านพบสิ่งบางอย่างมาก่อนเลย
เช่น การไต่เขา การสำรวจถ้ำ การแข่งขันร้องเพลง ฯลฯ แต่ผู้เขียนก็สามารถเขียนบรรยายได้
อย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง โดยการดูจากโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรือจากการอ่านสารคดี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม
ก็ดี ผู้เขียนจะเขียนเนื้อหาเรื่องใดก็ได้ดี และรวดเร็วมักจะเป็นเรื่องที่ผู้เขียนประทับใจมากกว่า
เนื้อหาชนิดอื่นซึ่งสิ่งนี้มีคุณค่าต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตน

4. การเห็นสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิต

สิ่งที่จะเป็นประโยชน์ที่สุดของการเขียนบรรยายก็คือ การเขียนที่มีชีวิตชีวาและต้องตรวจสอบอีกครั้ง การเขียนนั้นผู้เขียนจะต้องตีความและต้องเข้าใจอารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง และต้องค้นให้พบว่า สิ่งต่างๆ ที่จะเขียนนั้นหมายความว่าอย่างไร มีความหมายต่อชีวิตเช่นไร ยกตัวอย่างเช่น ไอแซค นิวตัน ที่นั่งใต้ต้นแอปเปิ้ล และผลแอปเปิ้ลหล่นลงมา เหตุการณ์เช่นนี้ย่อมเกิดขึ้นได้นับร้อยนับพัน แต่บุคคลเหล่านั้นไม่คิดถึงเหตุผล หรือไม่มีความรู้สึกนึกคิดใดๆ สำหรับนิวตันสิ่งนี้มีความหมายต่อเขาอย่างยิ่ง ประสบการณ์เช่นนี้ก่อให้เกิด กฎแห่งแรงโน้มถ่วงของโลก สิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตนี้ทำให้ผู้เขียนบรรยายสิ่งที่เขาประสบได้ลึกซึ้ง ละเอียดยชัดเจนและประทับใจ

5. ลักษณะของการบรรยายที่ดี

การเขียนบรรยายที่ดีย่อมขึ้นอยู่กับกลวิธีการเขียนเป็นสำคัญ ในเรื่องเดียวกัน และเนื้อหาเดียวกัน เราจะเห็นข้อแตกต่างได้จากข้อเขียนซึ่งบุคคลต่างๆ เขียนขึ้น มีทั้งดีที่สุด ปานกลางและไม่ค่อยดีนัก ลักษณะการบรรยายที่ดีควรเป็นดังนี้

5.1 การบรรยายนั้นต้องมีความหมาย ต้องมีประเด็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมาย มีเหตุผล และตรงกับความประสงค์ของผู้อ่าน

5.2 โครงสร้างและการจัดลำดับของการบรรยายต้องสมบูรณ์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต้องไม่สับสนวุ่นหรือกระจัดกระจาย เหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ต้องมีสถานที่ชัดเจนสอดคล้องเป็นเหตุผลชัดเจน

5.3 รายละเอียดที่บรรยายต้องคัดเลือกรอบครอบ และต้องสนับสนุนข้อเขียนนี้ให้มีความหมายแท้จริง รายละเอียดที่เลือกสรรแล้วต้องทำให้ความรู้สึกสัมผัสของผู้อ่านกระจ่างชัด เพื่อว่าผู้อ่านจะเกิดความรู้สึกตามเหตุการณ์ที่บรรยายเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเขาเอง

6. คุณสมบัติของผู้เขียนบรรยาย

ผู้เขียนบรรยายจะประสบความสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลในการบรรยายหรือไม่นั้น ต้องอาศัยคุณสมบัติดังนี้

6.1 มีนิสัยรักการอ่านและมีประสบการณ์มาก ผู้จะเขียนบรรยายที่ดีต้องเป็นนักอ่านที่ดี มีนิสัยรักการอ่านและต้องผ่านพบเหตุการณ์ต่างๆ จำนวนมากหรือมีประสบการณ์มาก อันเป็นพื้นฐานและข้อมูลเบื้องต้นในการบรรยาย สิ่งสำคัญที่สุดก็คือต้องพยายามอ่านข้อเขียนที่เป็นบทบรรยายที่ดี รู้จักสังเกตวินิจฉัยพิจารณา เลือกจดจำตัวอย่างที่ดีเหล่านั้น แล้วนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนของเราเอง

6.2 ความช่างสังเกตจดจำ ผู้เขียนบรรยายได้ดีต้องเป็นคนช่างสังเกตสิ่งที่พบเห็น อาจจะเป็นสภาพแวดล้อม ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สภาพดินฟ้าอากาศ นิสัย อารมณ์ของมนุษย์และสัตว์ รวมทั้งกิริยาอาการที่มนุษย์หรือสัตว์แสดงออกให้ประจักษ์ การเป็นคนช่างสังเกตจดจำจะช่วยให้เขียนบรรยายได้ละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งทำให้ผู้อ่านเห็นจริงอย่างกระจ่างชัดเจน

6.3 การจดบันทึกสั้น ๆ ผู้เขียนบรรยายที่ดีต้องหัดเป็นคนช่างจดบันทึก เพราะสิ่งที่ได้เห็นได้ฟัง มักจะลืมนำ การจดบันทึกสั้น ๆ จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาใช้ได้เมื่อต้องการเขียน ซึ่งสะดวกและรวดเร็ว แต่การจดบันทึกสั้น ๆ นี้จะต้องเก็บรวบรวมไว้อย่างมีระบบเพื่อค้นหาง่ายเมื่อยามที่ต้องการข้อมูลที่จะนำมาเขียน

6.4 จินตนาการ จินตนาการเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ข้อเขียนบรรยายมีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อหน่าย เนื้อหาของเรื่องที่จะนำมาเขียนบรรยายบางเรื่อง อาจมิได้เกิดจากประสบการณ์โดยตรง แต่ได้จากการเปรียบเทียบหรือคาดการณ์ล่วงหน้า ซึ่งจำเป็นต้องใช้จินตนาการเป็นองค์ประกอบสำคัญ เช่น การเขียนบรรยายถึงสภาพแวดล้อมของโลกในอนาคต เป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดจากประสบการณ์โดยตรง แต่จะต้องใช้แนวเทียบและการคาดการณ์ล่วงหน้า นั่นคือการใช้จินตนาการและคาดคะเน รวมทั้งเหตุผลและสามัญสำนึกนั่นเอง

6.5 ส่วนวนการเขียน ส่วนวนการเขียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะสื่อความหมายไปยังผู้อ่านว่าชัดเจนแจ่มแจ้ง เข้าใจตรงกันหรือไม่ ถ้อยคำที่ใช้ตรงความหมาย สละสลวย ราบรื่นน่าอ่านเพียงใด ผู้เขียนบรรยายที่ดีต้องเลือกสรรถ้อยคำนำมาเรียบเรียงเขียนให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ

6.6 การฝึกเขียนอย่างต่อเนื่อง ผู้เขียนบรรยายที่ดีและมีประสิทธิภาพต้องหมั่นฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ กล่าวคือ เมื่อพบเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็สามารถนำมาเขียนบรรยายได้หรือเมื่ออ่านพบสิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจก็นำมาเขียนบรรยายเล่าให้ผู้อ่านได้อ่าน การฝึกเขียนอย่างต่อเนื่องจะทำให้เขียนบรรยายได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ และเกิดความชำนาญ

7. กลวิธีในการเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยายให้น่าสนใจและประทับใจ ผู้เขียนจำเป็นต้องใช้กลวิธีนำเสนอหลากหลายวิธี มีขั้นตอนและระบบหรือเรียงลำดับเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องและสอดคล้องสิ่งที่ควรพิจารณาสำหรับกลวิธีการเขียนบรรยายก็คือ

7.1 การคัดเลือกเรื่องที่จะเขียน จากเรื่องที่มีประสบการณ์มากมายหลายร้อยหลายพันเรื่อง ผู้เขียนบรรยายจะต้องคัดเลือกเรื่อง เนื้อหาที่เด่นและน่าสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งผู้เขียนมีความถนัดหรือสามารถที่จะเขียนได้อย่างดี

7.2 ผู้เขียนบรรยายจะต้องกล่าวถึง ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร ในย่อหน้าแรกที่เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น หรือจากบุคคลและสถานที่ก็ได้

7.3 การเขียนบรรยายจะต้องจัดลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามระยะเวลาตามความเป็นจริง หรือผู้บรรยายจะเริ่มต้นจากจุดสุดขั้น (Climax) แล้วจึงเล่าย้อนหลังกลับไปสู่จุดที่เกิดขึ้นของ เหตุการณ์ก็ได้ซึ่งทำให้เรื่องที่บรรยายน่าสนใจและแปลกออกไป

7.4 ผู้บรรยายต้องเลือกกลวิธีของการบรรยาย จะใช้วิธีการเล่าเรื่องหรือกล่าวอย่างตรง ไปตรงมา กลวิธีใดจะน่าสนใจหรือตื่นเต้นมากกว่ากัน หรือจะใช้กลวิธีอื่นที่ดีกว่าสองวิธี ที่กล่าวมานี้

7.5 มีบทพรรณนารูปธรรมที่แสดงความรู้สึกร่วมสัมผัสชัดเจนซึ่งทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึก ร่วมสัมผัสตามกับผู้เขียนบรรยาย เช่น ความรู้สึกสัมผัสทางการได้กลิ่น การลิ้มรส การสัมผัส การได้ยิน และการเห็น อย่างแท้จริง

7.6 ย่อหน้าแต่ละย่อหน้าต้องต่อเนื่องสัมพันธ์กันซึ่งจะทำให้ผู้อ่านติดตามความคิดที่เขียน บรรยายโดยราบรื่นโดยตลอดแต่ละประโยคที่ผู้เขียนเขียนขึ้น

ตัวอย่างที่ 1

ชานาและนายห้าง

หมู่บ้านแห่งนี้ อยู่ห่างกรุงเทพมหานครขึ้นไปทางเหนือประมาณ 20 กิโลเมตร บ้านเรือนเรียงรายไปตามลำคลอง เรือนแต่ละหลังมีตาคู่และแนวตันสะแกเป็นเขตบ้าน ส่วนมากเตี้ยหลังคาใบจากแผ่ลงเกือบจดพื้นดินที่กระทุ้งไว้แน่น เฉพาะห้องนอนและเรือนครัว ยกพื้นสูงแค่สะเอว ปูกระดานกว้างหรือแแถบตามจำนวนคนในครอบครัว ระหว่างห้องกันด้วยผ้าลายดอกไม้ หน้าบ้านมีม้านั่งฝีมือหยาบ ๆ หรือมีฉะนั้นก็ใช้ท่อนไม้ไว้สองสามอัน ใช้เป็นเก้าอี้เมื่อยามเพื่อนแวะมาคุยด้วย ใต้ถุนห้องนอนใช้เป็นที่เก็บระหัด ไถ คราด ในหน้าแล้งและเป็นเล้าไก่ในฤดูฝน ช้างเรือนมีกองฟางและโรงควายปลูกคู่กัน

บ้านหรือกระท่อมของลุงคงก็เหมือนกับหลังอื่น ๆ ผิดกันก็เพียงแต่ข้างบ้านของแกไม่มีกองฟางและโรงควายเท่านั้น ทั้งนี้ได้หมายถึงแกเป็นชานาพิเศษชนิดที่เป็นชานาโดยมิต้องทำนา ความจริงลุงคงเป็นชานาด้วยเลือดและเนื้อ เพียงแต่ว่าตอนนี้แกปลดเกษียณตัวเองเพราะชรา ไม่เหลือแรงพอจะลงไปปล้ำกับพื้นแผ่นดินได้อีก

ชีวิตชานาแท้ ๆ ที่เกิดและเติบโตกลางท้องทุ่งอย่างลุงคงเป็นชีวิตที่ไม่มีแรงเงื่อนซบซ้อนอะไรนักมีเส้นทางวางไว้เกือบแน่นอน พอฝนมากก็ลงไถแล้วหว่าน ปักดำ ปีไหนฝนพอเหมาะก็เหลือได้ขาย ปีไหนน้ำท่วมก็หันไปกินข้าวเช่า รวมถึงกะปิและน้ำปลาด้วย แล้วรอคอยแก้ตัวในปีหน้า ซึ่งจะคิดให้มันเป็นกรรมมันก็เป็นหรือจะพูดปลอบแบบชาวเมืองว่ามันเป็นวิกรรมก็ไม่ผิด แต่ลุงคงเองแกร็กจะคิดว่ามันเป็นวิกรรม เพราะถึงแม้แกจะไม่มีนาเป็นสมบัติของตัวเองเพียงเท่าฝ่ามือของเด็กน้อย แกก็ยังสามารถปลูกข้าวเลี้ยงดูภรรยาและฝูงสัตว์ที่อาศัยกินข้าวได้อิ่มหนำเช่นกันกับใครอื่น แม้ลุงคงจะไม่มีลูก แต่แกก็มั่นใจว่าถ้าหากมี แกก็ต้องเลี้ยงดูได้อย่างดีอยู่นั่นเอง

ชานาและนายห้าง – ลาวคำหอม

จากตัวอย่างนี้ ช่วงแรกผู้ประพันธ์บรรยายลักษณะหมู่บ้าน ช่วงที่ 2 บรรยายเปรียบเทียบลุงคงที่เป็นชานากับชานาอื่น ๆ ช่วงที่ 3 บรรยายชีวิตการทำนาของลุงคง

ตัวอย่างที่ 2 เกาะแม่มาย

เกาะมินิกอย มินิโก หรือมลิกู เข้าใจกันว่าเป็นอยู่ในหมู่เกาะแลคะไควส์ ปรตอยู่ใต้น้ำลงมากกว่า 100 ไมล์ 4,500 เส้น เนื้อเกาะมาละไควส์ 69 ไมล์ 3,105 เส้น มีคนมากชาวเมืองเป็นคนใจอารี ด้วยอยู่ในใต้บังคับกรมการฝ่ายอังกฤษ มณฑลมะละบาในประเทศอินเดีย อยู่ในแขวงเจ้าเมืองซึ่งอยู่ที่มาลิกัด ถ้าจะเทียบถิ่นที่ตั้งของเกาะมินิกอยกับฝั่งมะละบาเกือบเสมอแนวแหลมโกโมริน ที่สุดปลายแหลมของประเทศอินเดีย ห่างจากฝั่งประมาณ 220 ไมล์ 12,150 เส้น

เกาะนั้นยาว 7 ไมล์ 315 เส้น ตามทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปหาตะวันออกเฉียงใต้แคบ มีฝั่งปะการังรอบ กว้างบ้าง แคบบ้างไม่เท่ากัน อยู่ข้างด้านตะวันตกของเกาะนั้นประมาณ 3 ไมล์ 135 เส้น ไปบรรจบที่สุดหัวเกาะ แต่ด้านตะวันออกเฉียงใต้ไม่มีปะการังที่เกาะนั้นปลูกมะพร้าวงามนัก สูงประมาณ 70 ฟุต 10 วา 2 สอก แลเห็นจากแดดฟ้าเรือแต่ไกล ประมาณ 10 ไมล์ 450 เส้น หรือ 12 ไมล์ 540 เส้น ที่ฝั่งปะการังปลายแหลมของเกาะข้างตะวันตก มีเกาะเล็ก ๆ มีต้นไม้ด้วย ข้างด้านเหนือมีช่องว่าง ฝั่งปะการังนั้นน้ำลึก ประมาณ 15 ฟุต 9 สอก ถึง 18 ฟุต 10 สอก 4 นิ้ว ตามช่องนั้นเรือเล็กเข้าไปได้ แต่แคบและเดินยาก มีโสโครกและปะการัง บางแห่งก็อยู่ใต้น้ำเพียง 7 ฟุต 4 สอก 4 นิ้ว เคลื่อนกลาดไปในระหว่างเกาะและฝั่งปะการังน้ำลึก เรือกินน้ำสูงกว่า 6 ฟุต 3 สอกคืบ 2 นิ้ว เข้าไปไม่ได้ มีน้ำร่องสำหรับนำเรือเข้าไป

มีที่ทอดสมอ เวลาลมตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าทางทิศตะวันตกบ่งได้ น้ำลึกประมาณ 10 วา ข้างนอกน้ำลึกประมาณ 15 วา ที่นั่นมีไลต์เฮาส์สูง 122 ฟุต 18 วา 1 สอก 4 นิ้ว ทำด้วยอิฐดำ ดวงไฟสูงกว่าทะเล 150 ฟุต 22 วา 2 สอก เวลานั้นน้ำขึ้นมาก หมุนครั้งมिनิตครั้งหนึ่ง เวลาอากาศดีเห็นได้ไกล 19 ไมล์ 855 เส้น

ที่เกาะนี้ประหลาดอย่างหนึ่ง ที่มีแต่ผู้หญิงทั้งเกาะไม่มีผู้ชายอยู่เลย เรือนตะเกียงก็ใช้ผู้หญิงรักษา การที่สืบพันธุ์นั้น อาศัยคนที่ฝั่งออกไป ปีหนึ่งคราวละ 2 เดือน หรือ 3 เดือน ก็กลับไปฝั่ง การทำสวน ทำนา ทำถนน บ้านเรือน ผู้หญิงทำเองทั้งสิ้น มีถนนตัดเป็นระเบียบเรียบร้อย บ้านเรือนเป็นหมู่สี่เหลี่ยม ๆ การซื้อขายสารพัดพร้อมบริบูรณ์เหมือนเมืองทั้งปวง มีสินค้าออกจากเมืองปีละครั้ง เมื่อมีลูกค้าผู้ชายมารับ คนเหล่านี้เป็นชาติหนึ่ง คล้ายพวกชาวอินเดียข้างใต้

เมืองแม่มาย-รัชกาลที่ 5

